

Meddelanden från Riksskatteverket

Utg. av Skattenytt, Leksand, tel. 0247-10430 • Ansv. utgivare: Kammarrättsrådet Hans Bylin

Serie II ang. indirekt skatt

Motsvarar Riksskatteverkets författningssamling (RSFS) och Riksskatteverkets förhandsbesked mm (RSV/FB) serie Im = Indirekt skatt – Mervärdeskatt

Nr 5 1983 - Årg. 13

Regeringsrättens dom den 7 juni 1983 med anledning av överklagat förhandsbesked

Fråga om skattskyldigs rätt till avdrag för s k fiktiv mervärdeskatt för förvärv som inte har någon direkt anknytning till den mervärdeskatteskyldiga verksamheten

**RSV/FB Im
1983:23**

1 Ansökningen

I ansökningen anförde AB X bl a följande.

Från en välgörenhetsorganisation, som uppger sig icke vara skattskyldig till mervärdeskatt för försäljning av brevmärken i insamlingsssyfte, avser vi att förvärva sådana märken för att därmed pryda våra postförsändelser och samtidigt gynna den grupp av destinatärer, för vilkas belägenhet organisationen ömmar. Beställda märken expedieras mot postförskott.

Får vi på sådant förvärv tillgodoräkna oss s k fiktiv ingående skatt enligt gällande regler?

I ärendet upplystes vidare att sökandebolagets verksamhet huvudsakligen avsåg handel med diverse förbrukningsartiklar, bl a textilvaror och smörjoljor.

2 RSVs nämnd för rättsärenden

Den 14 oktober 1982 meddelade RSVs nämnd för rättsärenden (Fridolin, Lagergren, Mellbin, Rydberg, Eklund, Arvidson, Wihlberg) följande förhandsbesked.

Enligt 17 § lagen (1968:430) om mervärdeskatt föreligger vid redovisning av skatt i regel rätt till avdrag för ingående skatt som hänför sig till förvärv för verksamhet som medför skattskyldighet. Såvitt framgår av handlingarna i ärendet har sökandebolagets förvärv av de aktuella brevmärkena inte någon direkt anknytning till bolagets mervärdeskatteskyldiga verksamhet. På grund härav förklarar nämnden att avdragsrätt enligt 17 § mervärdeskattelagen inte föreligger för bolagets förvärv av ifrågavarande brevmärken.

3 Regeringsrätten

I besvär hos regeringsrätten yrkade bolaget ändring av förhandsbeskedet.

I dom den 7 juni 1983 beslöt regeringsrätten (Cars, Ericsson, Hultqvist, Brink) att inte ändra förhandsbeskedet.

**RSV/FB Im
1983:24**

Regeringsrättens dom den 16 juni 1983 med anledning av överklagat förhandsbesked

Samfällighetsförening har inte ansetts skattskyldig för värmedistribution till delägarfastigheter och därför inte heller berättigad till avdrag för till verksamheten hänförlig ingående skatt

1 Ansökningen

Av handlingarna i ärendet framgick bl a följande.

En planerad samfällighetsförening avsåg att till föreningsfastigheter samt ev till vissa utomstående fastigheter distribuera värme. De i föreningen ingående fastigheterna var schablontaxerade villor. Föreningen begärde besked om avdragsrätt för ingående skatt, s k teknisk skattskyldighet, förelåg.

2 RSVs nämnd för rättsärenden

Den 14 oktober 1982 meddelade RSVs nämnd för rättsärenden (Fridolin, Lagergren, Mellbin, Rydberg, Eklund, Arvidson, Wihlborg), så vitt nu är i fråga, följande förhandsbesked.

Enligt 8 § 4) lagen (1968:430) om mervärdeskatt utgör värme vara som är undantagen från skatteplikt. Omsättning av sådan vara i yrkesmässig verksamhet medför dock s k teknisk skattskyldighet enligt 2 § första stycket 2) nämnda lag vilket innebär rätt till avdrag för ingående mervärdeskatt oaktat att skatt inte utgår på omsättningen.

Beträffande den planerade samfällighetsföreningen gör nämnden följande bedömning. Enligt 17 § lagen (1973:1150) om förvaltning av samfälligheter kan en samfällighetsförening förvärva rättigheter och ikläda sig skyldigheter. Sådan förening utgör således självständig juridisk person. Den värme som den planerade samfällighetsföreningen skall distribuera är visserligen i första hand avsedd för föreningsmedlemmarna men distributionen får med hänsyn till att föreningen är en självständig juridisk person anses ske till utomstående och vara yrkesmässig. På grund härav förklarar nämnden att den planerade föreningen är skattskyldig enligt 2 § första stycket 2) lagen om mervärdeskatt för ifrågavarande distribution av värme.

3 Regeringsrätten

I besvär hos regeringsrätten yrkade allmänna ombudet att föreningen skulle förklaras icke skattskyldig för verksamheten avseende distribution av värme till föreningsmedlemmarna.

Den 16 juni 1983 beslöt regeringsrätten (Nordlund, Delin, Mueller, Engblom, Widmark) följande dom.

Samfällighetsföreningens ändamål är att tillgodose delägarfastigheternas behov av värme. Ett genomförande av denna uppgift kan inte anses innebära att föreningen därigenom i yrkesmässig verksamhet omsätter vara eller tjänst. Skattskyldighet enligt 2 § första stycket 2) lagen om mervärdeskatt föreligger därför inte för verksamheten och följaktli-

gen inte heller avdragsrätt enligt 17 § tredje stycket nämnda lag för ingående mervärdeskatt som hänför sig till verksamheten.

**RSV/FB Im
1983:24**

Med bifall till allmänna ombudets talan ändrar regeringsrätten förhandsbeskedet i enlighet med det anförda.

Förhandsbesked den 14 april 1983

Vid fakturering i utländsk valuta skall som mervärdeskatt redovisas ett på fakturan i svenska kronor angivet — efter kursen på leveransdagen uträknat — belopp

**RSV/FB Im
1983:25**

1 Ansökningen

I ansökningen anfördes bl a följande.

Företaget avser att påbörja fakturering inom Sverige i US \$ beroende på att branschen prissätter varan i förhållande till US \$.

Idag gäller att vid förändringar i mervärdeskattesatsen, skall den vid leveranstillfället gällande skattesatsen tillämpas.

I överensstämmelse med ovanstående, och för att betydligt förenkla rutiner för kund, fiskus och leverantör, ansöker vi om att få tillämpa leveransdagens kurs för beräkning av utgående mervärdeskatt. Den beräknade mervärdeskatten kommer att anges separat på fakturan, i lokal valuta, för att utgående moms hos leverantör och ingående moms hos kunden skall överensstämma.

2 RSVs nämnd för rättsärenden

Den 14 april 1983 meddelade RSVs nämnd för rättsärenden (Fridolin, Wadell, Mellbin, Rydberg, Eklund, Arvidson, Toftered) följande förhandsbesked.

Enligt 4 § lagen (1968:430) om mervärdeskatt inträder skattskyldighet när vara levereras. Det i ansökningen omfrågade förfarandet innebär att det alltid — oavsett vad dollarkursen är på förfallodagen — är det efter kursen på leveransdagen i svenska kronor uträknade och på fakturan angivna beloppet avseende mervärdeskatt, som skall redovisas som utgående mervärdeskatt av bolaget och som ingående sådan skatt av kunden. Skäl saknas att inte godta detta förfarande. Nämnden besvarar ansökningen i enlighet härmed.

Förhandsbesked den 17 mars 1983

Frågor om tillämpning av reduceringsreglerna på entreprenader avseende installation av värmepumpsanläggningar

**RSV/FB Im
1983:26**

1 Ansökningen

I ansökningen anfördes bl a följande.

X AB bedriver bl a verksamhet för utförande av entreprenader

**RSV/FB Im
1983:26**

och installationer inom vatten- och värmeteknik. Härvid är entreprenader för värmepumpsanläggningar för utvinning av grundvattenvärme för uppvärmning av såväl bostads- som andra byggnader en väsentlig del.

Bolagets entreprenadverksamhet tillgår så att bolaget gentemot beställarna — som till stor del utgöres av privatpersoner och kommuner — fungerar som generalentreprenör. Bolagets kontakt med kunden inleds ofta genom konsultationer från kundens sida angående värmepumpsanläggningar som, efter det att kundens önskemål och behov i frågan uttrönts, utmynnar i investerings- och räntabilitetsutredning, projektering, tillståndsansökningar, kreditförmedling, upphandling, i det fallet flera fastighetsägare berörs upprättande av servituts- m fl avtal genom juridiskt sakkunnig, samordning av underentreprenörernas arbeten samt under och efter det att entreprenadarbetena avslutats kontroll och inspektion samt igångsättning och intrimning av hela anläggningen.

Arbetena utgöres av följande delmoment:

- a) projektering, ritning och konstruktion av hela anläggningen samt upphandling av material och tjänster; dessa arbeten utföres av X AB av hos dem anställd personal,
- b) borrning av brunn, grävning av dike för ledning; dessa arbeten utföres av Y AB, som är ett av X AB helägt dotterbolag,
- c) montering av pump m fl färdigställande arbeten i den borrade brunnen, läggning av ledning med kopplingar i grävt dike; dessa arbeten utföres av Y AB,
- d) montering av värmepump och anslutning härav till befintligt värmesystem i byggnaden; dessa arbeten utföres av utifrån anlitad underentreprenör,
- e) inkoppling av pump i brunn och värmepump i byggnad till elnätet; dessa arbeten utföres av utifrån anlitad underentreprenör samt
- f) leverans av materiel såsom undervattenspump för uppumpning av grundvatten, värmepump, vatten- och elledningar; leveranserna sker till X AB för vidareförsäljning från detta bolag till utomstående företag.

För samtliga de tjänster och varor som inte X AB själva levererar kommer bolaget att faktureras från sina underleverantörer, som därvid debiterar den mervärdeskatt som man anser vara riktig och som förhoppningsvis står i överensstämmelse med lag och praxis.

Följande frågor inställer sig i mervärdeskattehänseende för X AB:

1. Är generalentreprenaden och leveransen av värmepumpsanläggningen överhuvudtaget att hänföra till byggnadsentreprenad; skall någon reduceringsregel användas och i så fall vilken?
2. Om X AB debiteras mervärdeskatt beräknad på ett till 20 %

reducerat underlag, för exempelvis brunnsborrning, kan bolaget föra denna vidare som en delpost i sin faktura till kunden eller måste bolaget se på entreprenaden i sin helhet och syftet med denna och debitera kunden en högre mervärdeskatt lagd på entreprenaden som helhet?

3. Skall värmepumpsanläggningen betraktas som fastighet i mervärdeskattelagens mening även om den byggnad i viken den installeras inte är bostadsbyggnad?
4. Är den ledning inklusive grävning av dike och leverans och montering av material, varom talas under b) och c) ovan att hänföra till sådan ledning som avses i 14 § andra stycket 1) lagen om mervärdeskatt?

2 RSVs nämnd för rättsärenden

Den 17 mars 1983 meddelade RSVs nämnd för rättsärenden (Fridolin, Wadell, Mellbin, Eklund, Arvidson, Toftered) följande förhandsbesked.

Fråga 1

Ifrågavarande entreprenader avseende installation av värmepumpsanläggningar får — utom till den del de enligt svaret på fråga 3 nedan skulle kunna komma att utgöra tjänster avseende vara — anses hänförliga till tjänster som avser fastighet. För sådana tjänster skall enligt 14 § första stycket 2) och 14 § andra stycket lagen (1968:430) om mervärdeskatt (ML) beskattningsvärdet reduceras till 60 % eller i den mån fråga är om i sistnämnda stycke angivna tjänster, 20 % av vederlaget. Nämnden besvarar fråga 1 i enlighet härmed.

Fråga 2

Om X AB debiteras mervärdeskatt av en underentreprenör för viss tjänst, bör fråga vara om en sådan klart avskiljbar tjänst som X AB vid sin fakturering av hela entreprenaden kan bryta ut och debitera mervärdeskatt för särskilt. Nämnden besvarar fråga 2 i enlighet härmed.

Fråga 3

Under förutsättning att värmepumpsanläggningen endast har till ändamål att åstadkomma en sådan uppvärmning av den aktuella byggnaden som erfordras för att människor skall kunna vistas där, svarar nämnden ja på frågan. Om anläggningen däremot är avsedd att direkt nyttjas i viss särskild verksamhet som bedrivs på fastigheten, får anläggningen enligt 7 § andra stycket ML istället anses utgöra vara vid tillämpning av ML.

Fråga 4

Tjänsterna avseende den i frågan avsedda ledningen, inklusive leverans och montering av material till denna samt grävning av dike för den, får anses hänförliga till tjänster avseende sådan ledning som avses i 14 § andra stycket 1) ML. Nämnden besvarar fråga 4 i enlighet härmed.

I den mån ansökningen inte blivit besvarad genom vad nämnden ovan förklarat, finner nämnden att förhandsbesked inte bör meddelas och avvisar därför ansökningen i den delen.

**RSV/FB Im
1983:26**

Ledamoten Rydberg var skiljaktig och anförde.
Frågorna i ansökningen är så allmänt hållna att förhandsbesked
ej kan lämnas. Ansökan bör därför enligt min mening avvisas.

Förhandsbesked den 14 april 1983

**RSV/FB Im
1983:27**

Fråga om särskilt investeringsavdrag vid anskaffande av plasttält för lagringsändamål

1 Ansökningen

I ansökningen anfördes bl a följande.

X-stads hamn upplåter till Y AB anläggningar av olika slag för
bolagets lagringsverksamhet i hamnen.

Viss lagring av gods inom hamnen har ägt rum i äldre bygg-
nader, av vilka någon har överlåtits till annan verksamhet och
andra rivits för att skapa utrymme för rationellare godshante-
ring.

I samband härmed har uppstått behov av vissa ersättningsut-
rymmen för lagring. I stället för att uppföra en lagerbyggnad
änmnar Hamnen anskaffa ett tält. Tältet består av pvc-belagd
polyesterduk och har dimensionen 30 x 80 m med en högsta
höjd av 6 m. Tältet skall förankras medelst betongblock place-
rade ovan mark och bärs upp av en lätt stålkonstruktion.

Huvudmotivet till anskaffandet av detta tält, som till sin funk-
tion ersätter alternativet presenningstäckning, är att tältet på ett
enkelt sätt kan flyttas om verksamheten så kräver. Så har tidi-
gare skett med liknande tält inom hamnområdet.

Vi anhåller om förhandsbesked huruvida ett plasttält av detta
slag skall hänföras till inventarier eller till byggnad.

Under hand hade förklarats att frågan avsåg om bolaget i anledning
av anskaffande av tältet hade rätt till särskilt investeringsavdrag vid
redovisningen av mervärdeskatt.

2 RSVs nämnd för rättsärenden

Den 14 april 1983 meddelade RSVs nämnd för rättsärenden (Fridolin,
Wadell, Mellbin, Rydberg, Eklund, Arvidson, Toftered) följande för-
handsbesked.

Enligt 2 § lagen (1981:1099) om särskilt investeringsavdrag vid redo-
visningen av mervärdeskatt medges sådant avdrag vid anskaffning av
döda inventarier avsedda för stadigvarande bruk i verksamheten. Med
inventarier förstås därvid tillgångar som vid inkomsttaxeringen behand-
las enligt de bestämmelser som gäller för maskiner och andra för stadig-
varande bruk avsedda inventarier.

Det i ansökningen angivna plasttältet kan inte anses utgöra ett sådant
inventarium. Särskilt investeringsavdrag vid redovisningen av mervär-
deskatt kan därför inte medges. Nämnden besvarar ansökningen i enlig-
het härmed.

Förhandsbesked den 20 januari 1983

Fråga om tillhandahållande av betong med sk roterbil är att hänföra till led i byggnadsentreprenad eller utgör leverans av skattepliktig vara vid tillämpningen av lagen (1968:430) om mervärdeskatt

**RSV/FB Im
1983:28**

1 Ansökningen

I ansökningen anfördes bl a följande.

När man använder betongpump som pumpar betongen i formen, då får man debitera kunden den lägre byggmomsen om både betongen och pumparbetet går genom betongleverantören. Detta beslut har nämnden tidigare tagit (RSV/FB Im 1979:6).

Därför anser vi betongleverantörer att utläggning av betongen direkt i form med roterbil skall jämföras med betongpumpning, eftersom samma arbete utföres. Kunden betalar även ett rotertillegg på ca 15 kr/m³ för att få detta arbetsmoment utfört av oss betongleverantörer. Faktureringen av både betongen och frakten och roteruppdraget sker genom oss betongleverantörer.

Nu har även ett annat arbetsmoment börjat efterfrågas av arbetsledning och arbetarna ute på byggplatsen, detta gäller flytbetong. Vid längre transport måste flytbetongtillsatsen tillsättas på bygget, därför är våra roterare av så kallad Gällivaretyp, vilket innebär att den har en speciell tank för tillsats som fylls på betongstationen av en betongtekniker med rätt volym. När bilen kommit till bygget öppnar chauffören en ventil och tillsatsen sprutas in i roteraren, varefter han låter roteraren snurra minst 50 varv enligt Kontrollnämnden för fabriksbetong.

Efter detta arbetsmoment har betongen ändrat sin konsistens från trögflytande till superflytande (som en välling) detta gör betongen lättarbetad, snabbare gjutning, bättre slutresultat och som följd billigare betongkonstruktion. Tillredning av flytbetong på arbetsplatsen går bara att göra med roterare.

Därför anser vi ansvariga inom betongbranschen som vill verka för betongens vidareutveckling och nya användningsområden, att denna fråga om lägre moms när ett arbete utföres av oss på byggarbetsplatsen är av synnerligen stor vikt för betongbranschens vidareutveckling.

I en komplettering anfördes i huvudsak följande. Det fanns två slags betongbilar — trågbilar och roterbilar. Inköpskostnaden för en roterbil låg omkring 30 % över inköpskostnaden för en trågbil. I de fall då betong levererades med trågbil upphörde enligt de allmänna leveransbestämmelserna leverantörens ansvar för betongen då den tippats i en mottagningsficka på byggarbetsplatsen. Levererades betongen med roterbil lossades den direkt i en gjutform och leverantören stod då ansvaret för betongen i den färdiga betonggjutningen. Vid leverans med roterbil debiterades 15 — 17 kr extra per kubikmeter betong och vid lossningsarbete som översteg 15 min uttogs en lossningskostnad om 250 kr/tim. För

**RSV/FB Im
1983:28**

trågbil var väntetidskostnaden 140 kr/tim. Lossningen av betong från en roterbil tog i genomsnitt 25–30 minuter varför lossningstid enligt de allmänna leveransbestämmelserna alltid debiterades för minst 10 minuter. Vid leverans till en byggnadsarbetsplats som låg exempelvis 10 km från betongstationen beräknades priset för en kubikmeter betong till sammanlagt 333 kr, varav 250 kr för betongen, 27 kr för frakt, 15 kr för rotertillegg och 41 kr för extra lossningsarbete. Enligt uppgift innebar en leverans med roterbil att arbetsstyrkan på en arbetsplats kunde minskas med två arbetare vid gjutning.

2 RSVs nämnd för rättsärenden

Den 20 januari 1983 meddelade RSVs nämnd för rättsärenden (Fridolin, Wadell, Mellbin, Rydberg, Eklund, Arvidson, Toftered) följande förhandsbesked.

Sökandena levererar på beställning byggnadsbetong till olika byggnadsarbetsplatser. Betongen transporteras, i det fall som ansökningen om förhandsbesked avser, i s k roterbil och avlämnas — i vissa fall sedan viss behandling av betongen skett i transportfordonets roterare — direkt i gjutform. Den behandling i roteraren, som ger betongen en för gjutning anpassad kvalitet vid leveransen, och utläggningen i den färdigställda gjutformen får anses ingå som led i leveransen av den beställda betongen. Nämnden förklarar därför att omfrågade leveranser utgör försäljning av skattepliktig vara enligt lagen (1968:430) om mervärdeskatt och att mervärdeskatt jämlikt 14 § första stycket 3) lagen skall utgå på det oreducerade vederlaget.

Förhandsbesked den 14 april 1983

**RSV/FB Im
1983:29**

Fråga om återföring av mervärdeskatt enligt 15 § åttonde stycket lagen (1968:430) om mervärdeskatt

1 Ansökningen

Av handlingarna i ärendet framgick bl a följande. X AB bedrev guld-, silver- och juvelrörelse. I denna verksamhet förekom det att bolaget köpte in antikviteter (bl a antika silver- och guldföremål) i utlandet och förde in dem i Sverige, varefter de kunde exporteras till någon utländsk köpare. Bolaget erlade då vid införseln mervärdeskatt till tullmyndighet och drog av denna skatt som ingående skatt vid sin redovisning av mervärdeskatt. Bolaget ville ha förhandsbesked huruvida den vid införseln erlagda ingående mervärdeskatten vid sådan export skulle återföras enligt bestämmelserna i 15 § åttonde stycket lagen (1968:430) om mervärdeskatt (ML).

2 RSVs nämnd för rättsärenden

Den 14 april 1983 meddelade RSVs nämnd för rättsärenden (Fridolin, Wadell, Mellbin, Rydberg, Eklund, Arvidson, Toftered) följande förhandsbesked.

Enligt 15 § åttonde stycket ML skall, då varor av nu aktuellt slag exporteras, den ingående mervärdeskatt som hänför sig till förvärvet av varan återföras, om den skattskyldige inte visar att varan har innehafts endast av skattskyldiga. Om bolaget exporterar en av bolaget importerad vara och kan visa att varan inom landet inte innehafts av annan än bolaget eller annan som varit skattskyldig för omsättning av varan, får de i lagrummet angivna förutsättningarna för att underlåta återföring anses uppfyllda. Någon återföring av den vid införseln erlagda skatten skall därför inte ske i sådant fall. Nämnden besvarar ansökningen i enlighet härmed.

RSV/FB Im
1983:29

Förhandsbesked den 10 maj 1983

Fråga om skatteplikt för tjänst avseende bokföring som utförs med datorutrustning

RSV/FB Im
1983:30

1 Ansökningen

I ansökningen anförde ett bolag bl a följande.

Vi anhåller härmed om förhandsbesked om hur vår redovisning av mervärdeskatt fortsättningsvis skall ske.

Vår byrå driver s k blandad verksamhet. Skattskyldighet föreligger för datatjänster, försäljning till våra klienter av grundböcker, inköps- och försäljningsjournaler, A4-pärmar etc samt fotokopiering. Skattskyldighet föreligger däremot inte för dagbokföring, bokslut, konsultationer etc. Avdrag för ingående moms har vi då gjort fullt ut endast för inköp av tjänster och varor som berört den skattepliktiga delen.

Tidigare bokfördes klientens verifikationer i dagbok (icke skattepliktig verksamhet). Därefter stansades detta in med dagboken som underlag, via en stansutrustning (momspliktig tjänst). Att åtskilja dessa båda tjänster utgjorde inget problem för oss, eftersom dessa utfördes i två moment. Sedan en tid tillbaka har vi anskaffat egen data. Nu har vi ställts inför ett problem, då de ovan beskrivna momenten sammanförts i ett moment och svårligen kan särskiljas, eftersom bokföringen sker direkt in på datan med verifikationen som underlag – alltså sker kontering och instansning samtidigt. Vi emotser besked om hur vi skall förfara med ovan nämnda problem.

I en senare inkommen skrivelse preciserades frågan enligt följande.

Vår framställning om förhandsbesked avser sålunda frågan huruvida vårt nuvarande arbetssätt att såväl utföra bokföring som datastansning i ett moment för oss utgör skattepliktig tjänst.

2 RSVs nämnd för rättsärenden

Den 10 maj 1983 meddelade RSVs nämnd för rättsärenden (Fridolin, Wadell, Mellbin, Eklund, Arvidson, Toftered) följande förhandsbesked.

RSV/FB Im
1983:30

Nämnden finner att den i ansökningen omfrågade tjänsten till sitt innehåll är en bokföringstjänst, oaktat den så gott som uteslutande utförs med användning av datorutrustning. Bokföringstjänst är inte någon skattepliktig tjänst enligt lagen (1968:430) om mervärdeskatt. På grund av det anförda förklarar nämnden att bolaget inte är skattskyldigt till mervärdeskatt för tillhandahållande av sådan tjänst.

Regeringsrättens dom den 11 juli 1983 med anledning av överklagat förhandsbesked

RSV/FB Im
1983:31

Originalframställning, tryckning och leverans av karta har i sin helhet hänförs till omsättning av skattepliktig vara

1 Ansökningen

Liber Grafiska AB, Stockholm, anförde bl a följande i ansökan angående mervärdeskatt.

Liber Grafiska AB har flera verksamhetsområden uppdelade på olika enheter. Varje enhet har eget resultatansvar och mellan dem förekommer intern försäljning av tjänster och varor, som avräknas genom interna fakturor. Internpriserna är marknadsbaserade.

LiberKartor är en av dessa enheter som bl a utför beställningstillverkning åt bl a statliga och kommunala kunder, vilka ej har möjlighet att avlyfta moms. Uppdraget består av tillverkning av kartor och omfattar vanligen originalframställning och tryckning. I vissa fall svarar tryckningen endast för en liten del av totaluppdraget, kanske 10 – 40 %, och utförs på divisionen LiberTryck. Våra offerter till kunderna redovisar dock totalpriset.

I vår rörelse ingår LiberHermods, som bedriver utbildning. Liber har således blandad verksamhet enligt 18 § tredje st mervärdeskattelagen. Här godkännes att den ingående skatt, som både avser förvärv som görs för skattepliktig och skattefri verksamhet, kan proportioneras. Vi finner det logiskt att behandla utgående moms i vår kartframställning på motsvarande sätt.

Anledningen till att vi gör denna framställning är att vi vill ha möjlighet att lämna en odelbar offert på hela kartframställningen, men endast debitera mervärdeskatt på den mervärdeskattepliktiga delen av uppdraget.

Vi hemställer att Riksskatteverket förklarar att Liber, i de fall då ett kartuppdrag omfattar såväl originalframställning som tryckning, skall äga fördela fakturabeloppet på dels originalframställning (som är fri från mervärdeskatt), dels tryckning (som är belagd med mervärdeskatt). Uppdelningen baseras på internfaktura från LiberTryck när denna division anlitas alt på extern tryckerifaktura när utomstående tryckeri anlitas. Uppdelningen på originalframställning och tryckning framgår naturligtvis uttryckligen av vår faktura till kunden.

I en kompletterande skrivelse anförde bolaget bl a följande.

Arbetsgången för framställning av karta är likartad över hela världen hos såväl myndigheter som privata producenter.

Om vi bortser från den del av arbetet som består av mätning och beräkning, så ser den normala arbetsgången ut enligt följande schema.

	Enligt förhandsbesked
1 Den kreativa delen, utveckling	momsfri
2 Den redaktionella delen. Fastläggande av typ, format, beteckningar. Insamling och sortering av data. Framställning av manuskript.	momsfri
3 Originalframställning genom ritning, gravyr, text och bildbehandling. Slutprodukt ett antal deloriginal i regel på film.	momsfri
4 Kopieringsdelen, d v s tryckning, ljuskopiering eller liknande.	momsbelagd

Inom de företag och myndigheter som arbetar med kartframställning har organisationerna byggts upp mot den tekniska bakgrund som här skisserats.

Ur organisatorisk synpunkt finns en klar gräns mellan punkt 3 och 4, d v s arbetet med en karta fram till färdiga original och därefter hur dessa original används.

De flesta myndigheter har en organisation som endast omfattar punkterna 1, 2 och 3. Ett undantag finns, nämligen Sjöfartsverkets Sjökarteaavdelning, som även har fullständig karttrykningsverksamhet. Lantmäteriverket har däremot ingen trykningsverksamhet.

På den privata sidan arbetar alla konsultfirmor t o m originalframställningsledet medan de två stora kartföretagen Esselte och Liber dessutom inom sina resp organisationer har tillgång till fullständig för kartarbeten specialinriktad trykningsverksamhet, ävenså förlag, lager och distribution av kartor.

Esselte och Liber kan sålunda båda lämna konsumenterna en fullservice för framställning och vidare hantering av kartprodukter.

**RSV/FB Im
1983:31**

2 RSVs nämnd för rättsärenden

Den 16 september 1982 meddelade RSVs nämnd för rättsärenden (Fridolin, Rydberg, Arvidson, Wihlborg, Jansson, Bissmarck-Masreliez, Toftered) följande förhandsbesked.

Ansökningen gäller frågan om tillämpningen av lagen (1968:430) om mervärdeskatt på kartuppdrag som sökandebolaget åtar sig och som omfattar såväl originalframställning i form av visst reproduktionsunderlag, i regel på film, som tryckning och leverans av karta. Tryckningen kan ske antingen i egen regi eller av ett av sökandebolaget anlitat tryckeriföretag.

Nämnden förklarar, att fullgörandet av sådant kartuppdrag är i mervärdeskattehänseende i sin helhet att hänföra till omsättning av skattepliktig vara i yrkesmässig verksamhet och att beskattningsvärdet utgör hela det för uppdraget betingade vederlaget inklusive mervärdeskatt.

3 Regeringsrätten

I besvär hos regeringsrätten yrkade bolaget att regeringsrätten skulle förklara att bolagets kreativa arbete med originalframställning av kartor skulle vara fritt från mervärdeskatt.

I en dom den 11 juli 1983 beslöt regeringsrätten (Reuterswärd, Hellner, Mueller, Engblom) att inte ändra förhandsbeskedet.

Förhandsbesked den 9 juni 1983

**RSV/FB Im
1983:32**

Anskaffning av nyttjanderätt till s k programvara har inte ansetts medföra rätt till investeringsavdrag

1 Ansökningen

AB X hade i juli 1982 träffat avtal med AB Y, som var ett finansbolag, om att under 60 månader hyra en dator med kringutrustning och programvara. Till grund för leasingavtalet låg ett mellan AB X och leverantören av datorn m m tidigare tecknat avtal. Enligt detta avtal skulle programvaran förbli dataföretagets egendom och upplåtas med en inte överlåtbar nyttjanderätt. Igångsättning, inbegripet installation, utbildning och dokumentation ingick i åtagandet. Leveransen påbörjades i juni 1982 och beräknades vara slutförd i december samma år. AB X önskade förhandsbesked huruvida hela det avtalade vederlaget kunde läggas till grund för särskilt investeringsavdrag.

2 RSVs nämnd för rättsärenden

Den 9 juni 1983 meddelade RSVs nämnd för rättsärenden (Fridolin, Wadell, Mellbin, Rydberg, Eklund, Arvidson, Toftered) följande förhandsbesked.

Enligt 2 § lagen (1981:1099) om särskilt investeringsavdrag vid redovisningen av mervärdeskatt medges sådant avdrag vid anskaffning av döda inventarier avsedda för stadigvarande bruk i verksamheten. Med inventarier förstås därvid tillgångar som vid inkomsttaxeringen behandlas enligt de bestämmelser som gäller för maskiner och andra för stadigvarande bruk avsedda inventarier. Som inventarier anses dock inte bl a tillgångar som avses i punkt 6 av anvisningarna till 29 § kommunalskattelagen (1928:370), dvs vissa tidsbegränsade rättigheter och hyresrätter m m. I fråga om inventarier som hyrs ut av aktiebolag som avses i lagen (1980:2) om finansbolag under en period av minst tre år för att enligt särskilt avtal användas av hyrestagare (finansiell leasing), tillkommer avdraget hyrestagaren trots att inventarierna ägs av finansbolaget.

**RSV/FB Im
1983:32**

Ansökningen avser förhyrning av datoranläggning för stadigvarande bruk i förening med upplåtelse av nyttjanderätten till en programvara för anläggningen. Nämnden finner att datorn med utrustning utgör ett sådant inventarium, som i detta fall medför rätt till investeringsavdrag för förhyraren, dvs AB X. I underlaget för investeringsavdraget får inräknas kostnader som är att hänföra till installationen av anläggningen. Upplåtelsen av nyttjanderätten till programvaran däremot utgör inte förvärv som medför rätt till investeringsavdrag. Nämnden ger förhandsbesked i enlighet härmed.

Regeringsrättens dom den 29 september 1983 med anledning av ett överklagat förhandsbesked

Uthyrning av spel- och undervisningsfilm på videokassetter för visning vid bl a skolor och sjukhus har ansetts som uthyrning av skattepliktig vara

**RSV/FB Im
1983:33**

1 Ansökningen

I ansökningen anfördes bl a följande.

AB X hyr ut såväl spelfilm som undervisningsfilm för kollektiv visning på den institutionella marknaden (skolor, sjukhus, fångvårdsanstalter osv) och denna upplåtelse av visningsrätt är ej momspliktig.

Vi kommer nu att hyra ut dessa filmer även som videokassetter och således tillämpa en ny teknik på en gammal marknad. Enligt vår mening skall användandet av en ny teknik vid visning av film ej föranleda ändring av denna tjänsts status i mervärdeskattehänseende.

Då det emellertid är av stor betydelse för bolaget att få klarhet i om denna tjänst är skattepliktig eller ej, får bolaget anhålla om nämndens förhandsbesked.

2 RSVs nämnd för rättsärenden

Den 16 september 1982 meddelade RSVs nämnd för rättsärenden (Rydberg, Arvidson, Wihlborg, Jansson, Bissmarck-Masreliez) följande förhandsbesked.

**RSV/FB Im
1983:33**

Nämnden finner att sökandebolagets uthyrning av inspelade videokassetter till sådana institutioner som angetts i ansökningen för att visas endast för dem som omfattas av dessa institutioners verksamhet, är vid tillämpning av lagen (1968:430) om mervärdeskatt att anse som uthyrning av skattepliktiga varor. Nämnden förklarar därför att sådan uthyrning utgör skattepliktig tjänst enligt 10 § första stycket 1) nämnda lag.

Ordföranden Fridolin och suppleanten Toftered var skiljaktiga.

Ansökningen avser uthyrning för visning på den s k institutionella marknaden av spel- och undervisningsfilm, som sökandebolaget spelat över på videoband och som för visningen tillhandahålls i särskilda kassetter. Det förhållandet att filmerna förs över till videokassetter hindrar inte att vad som i lagen (1968:430) om mervärdeskatt gäller i fråga om visningsrätt till kinematografisk film äger tillämpning på sökandebolagets omfrågade uthyrningsverksamhet. Denna består i upplåtelsen av visningsrätten till de på band överförda filmerna. För dessa upplåtelser för visning inom den s k institutionella marknadssektorn bör skattskyldighet enligt nämnda lag inte föreligga. Vi anser att nämnden borde ha meddelat förhandsbesked i enlighet härmed.

3 Regeringsrätten

I besvär hos regeringsrätten yrkade bolaget att regeringsrätten skulle förklara att bolagets uthyrning för visning på den s k institutionella marknaden av spel- och undervisningsfilm, som bolaget spelat över på videogram, utgjorde ej skattepliktig tjänst.

I en dom den 29 september 1983 beslöt regeringsrätten (Hultqvist, Widmark, Tottie) att inte ändra förhandsbeskedet.

Regeringsrådet Voss var skiljaktig och anförde:

Uthyrning av film för offentlig visning har i förarbetena till mervärdeskattelagen betraktats inte som uthyrning av en vara utan som upplåtelse av rätt att visa filmen offentligt (prop 1968:100 s 99–100 och 112). Sådan uthyrning har inte heller i praxis ansetts utgöra omsättning av vara (RÅ 1970 not Fi 1461). Den tekniska skillnaden mellan film och videogram motiverar inte ett annat betraktelsesätt i de fall då filmen överförs till en videokassett.

På grund av det anförda och till följd av bestämmelserna i 7 § fjärde stycket och 10 § 10) mervärdeskattelagen utgör den av bolaget avsedda uthyrningen på den s k institutionella marknaden av spel- och undervisningsfilm som överförs till videokassett inte skattepliktig tjänst enligt mervärdeskattelagen.

Jag ändrar förhandsbeskedet i enlighet med det anförda.

— **ADVOKATREDOVISNING** —

Sveriges mest använda dataredovisningsystem för advokatbyråer

60 advokatbyråer använder
ADVOKATREDOVISNING
från Hogia Data AB

Hogia data

Ångsvägen 7, 444 00 Stenungsund. Tel. 0303-805 10.

Returneras vid obeställbarhet
till utgivaren
SKATTENYTT
Box 5, 793 01 Leksand
som erlägger returpo

5 1
SVENSSON BO

7573
01

SMÖRGATAN 17,3TR
412 76 GÖTEBORG

N

VALFRIHETEN — Den finner Du hos oss

Apple revisorpaket för **26.000:—**.
Mer kostar inte ett komplett bokförings-
system hos oss.
APPLE REVISORSPAKET ger så mycket
mer! Nu hos över 120 byråer!
Mycket snabbt och lättskött program.

HAR DU TRÖTTNAT på diskethantering
för Dina klienter? Vill Du ha en dator där
alla klienter ligger på en skiva. Inget byte
av skiva, inget slitage.

49.000:— är det låga priset för
• **CASIO** mikrodator med 10 MB hårddisk
• Skrivare 120 tecken/sekund, 12 tum
bildskärm, separat tangentbord
• CGS klientbokföring. Det bästa program
Du sett! Mycket snabbt och lättskött.

HOGIA:s dataprogram till bästa villkoren:
35.000:— är vårt pris för Hogia:s system
med Casio mikrodator.

53.000:— kostar Casio med Hogiasystemet
och med hårddisk på 10 MB.

BULLET: den snabbaste datorn.
Är Du trött på att vänta på datorn? Då ska
Du skaffa en Bullet mikrodator. Enligt en-
tydiga testresultat den snabbaste datorn i
lägre prisklass. Dubbelt så snabb som t. ex.
IBM PC. Bullet med Hogia:s system eller
CGS-bok från **44.000:—**.

FLERA TERMINALER?
Hos oss kan Du få klientbokföring med flera
arbetsplatser till rimlig kostnad. **IMS** heter
datorn med rätt pris och höga prestanda
för lite större byråer. Med t. ex. Hogia:s
system eller med CGS-systemet.

Prisexempel: (Kompleta system)
Med Fyra TERMINALER komplett med
skrivare och program från **131.000:—**.
Med Två TERMINALER från **101.000:—**.

OBS: Alla våra priser omfattar dator, bildskärm 12 tum, skrivare 120 tecken/sekund,
samt program för klientbokföring, skatteberäkning, klientfakturerings och ATP-beräk-
ning. Tillval av program för t. ex. reskontra, klientlöner m. m.

Jag vill veta mer om Era klientbokföringspaket:

- Apple revisorpaket
- Casio med två olika klientbokföringsprogram
- Bullet, Sveriges snabbaste mikrodator
- IMS fleranvändardator
- Columbia 16 bitars IBM-kompatibel dator

Namn ..... Telefon .....

Adress ..... Postadress .....

DATARATIONALISERING AB
Huvudkontor:
Kyrkogatan 9, 199 31 Enköping · Tel. 0171-386 90, 387 78

DALA OFFSET AB, FALLUN